

Til Retsudvalget,

København d. 25. maj 2025

Begrundelser for Manderådet v. formand Torben Haugaard og Foreningen Ord mod Ord v. formand Marianne Stidsens foretræde for Retsudvalget tirsdag d. 27/5 kl. 14:00.

Indledning:

Vi finder det både bemærkelsesværdigt og problematisk, at regeringen fremlægger et lovforslagskompleks, L220, hvor en selvstændig ny lov med potentielt yderst farlige konsekvenser for drenge og mænds retssikkerhed listes ind ad bagdøren, uden en specifik offentlig høring har fundet sted. Medmindre regeringen opfatter Lov om Stealthing som en naturlig stramning af Samtykkeloven, er der tale om en udemokratisk og uacceptabel stramning af flere love (Lov om psykisk vold og Samtykkeloven), der siden vedtagelsen berettiget har været udsat for kritik, idet der de facto er flere sager, hvor bevisbyrden skubbes over mod den anklagede i kraft af den såkaldte "afklaringspligt". Hvormed der rokkes ved et fundamentalt princip i dansk retspraksis, nemlig at man er uskyldig indtil det modsatte er bevist hinsides enhver rimelig tvivl. Det, der også kaldes for "uskyldsformodningen".

Træk loven ud af lovkomplekset

Vi opfordrer derfor på det kraftigste til, at denne nye lov tages ud af lovkomplekset og udsættes for en grundig høring og en separat politisk behandling inden en endelig behandling i Folketinget. Eftersom det i lighed med Samtykkeloven – en slags model for, hvordan også Stealthing-loven tænkes at skulle fungere – er særdeles svært at løfte bevisbyrden for, at stealthing er foregået, og eftersom det reelt ikke har nogen form for mærkbar konsekvens at fremsætte en falsk beskyldning, mener vi ikke, at der er et validt retsligt grundlag for at vedtage loven.

Det juridiske perspektiv

Det, Manderådet og Foreningen Ord Mod Ord ser med stor alvor på, er altså for det første det faktum, at Regeringen forsøger at "snige" en så samfunds- og mandefjendtlig lov som Lov om Stealthing ind i lovkomplekset L220. Igen, fornemmer man, med det i sig selv illegitime formål at få flere drenge og mænd fængselsdømt for sædelighedsforbrydelser. Dernæst bekymrer det os, at man vil basere en sådan ny sædelighedslov, med en straf ramme på mellem to og fire års fængsel, efter en lov, der har været så intenst kritiseret, som tilfældet er med Samtykkeloven. Og som stadig mangler at blive underkastet en uvildig, gennemgribende undersøgelse.

At Samtykkeloven, der i udgangspunktet er en ideologisk lov, rummer nogle gigantiske problemer, har man vidst fra dag ét, i og med såvel majoriteten blandt Straffelovsrådets medlemmer, Dommerforeningen samt Landsforeningen af Forsvarsadvokater advarede med store bogstaver imod den. Netop med henvisning til de retssikkerhedsmæssige udfordringer.

Siden lovens ikrafttræden 1. januar 2021 er det da også kun blevet bekræftet, at der er disse problemer. I de fire år, der er gået, er den offentlige debat ikke stilnet af. Snarere tværtimod. Den tager stadig til og til. Hvilket også vil fremgå af det kommende Folkemøde på Bornholm. Desuden er flere og flere partier på Christiansborg blevet opmærksomme på faldgruberne. Om dette vidner både samrådet om loven i efteråret 23 og den åbne høring, der fandt sted i foråret 24.

Ud over, at samtykkeloven rokker ved et så basalt retsprincip som uskyldsformodningen, har den vist sig at føre til en kæmpe stor vilkårlighed i måden, der dømmes på – som det også kom frem under den åbne høring i maj. Hvilket igen kolliderer med både Grundloven og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention. Det hænger sammen med, at loven bryder med nogle ellers fasttømrede principper i straffelovgivningen, så som at der skal være tale om en overskridelse af et klart formuleret forbud, før man kan dømmes, at enhver dom skal hvile på andet end blot en påstand, der skal også være objektiv dokumentation, som underbygger påstanden, samt at der skal have været forsæt.

Alt i alt har samtykkeloven, som både Manderådet og Ord Mod Ord kan bekræfte, ført til en aldeles uacceptabel retspraksis, når det gælder drenge og mænd, der anklages for voldtægt eller voldtægtsforsøg. Det er den enkelte dommer, som suverænt skønner, hvilken af parterne, han eller hun finder mest troværdig – uden at der bruges andet end subjektiv mavefornemmelse til at fastslå dette. Beviset er den ofte nærmest enslydende begrundelse for dom: at kvinden har afgivet ”en troværdig, sammenhængende og detaljeret forklaring”. Uden at det vel at mærke udspecificeres, hvordan man er kommet frem til lige præcis dette resultat.

Når dertil kommer, at begrebet ”forsæt”, uden hvilket der principielt ikke kan fældes dom, i flertallet af domme end ikke nævnes, er der kun grund til dyb foruroligelse, når det hedder sig om den nye Stealthinglov, at der aldrig vil blive dømt, medmindre der har været forsæt. Atter er det noget, der fremgår af den grundige undersøgelse, foreningen Ord Mod Ord er ved at lave. Som kompensation for, at man på Christiansborg endnu ikke har effektueret en undersøgelse, skønt et beslutningsforslag herom allerede har været fremsat sidste forår. Der henvises gerne til Rigsadvokatens rapport om loven og dens virkninger fra marts 23. Rapporten er imidlertid blevet udsat for en massiv kritik fra flere sider pga. det spinkle datamateriale og tendensen til cirkelslutninger.

Resultatet af denne manglende vilje til at tage fat og få kigget ordentligt på de problemer, mange – også på Christiansborg – er fuldt ud klar over forbinder sig med Samtykkeloven, vil man altså nu

tilsyneladende fortsætte blindt i samme spor. Og resultatet er, som vi i Manderådet og Ord Mod Ord ser det, en mangedobling af antallet af tvivlsomt dømte drenge og mænd i vores ellers civiliserede danske retssamfund. Det kan hverken retssystemet eller den brede danske befolkning være tjent med. Ja, det risikerer på sigt at komme til at underminere befolkningens tillid til retsstaten. Hvilket er noget af det mest fatale, der kan ske i et demokrati som vores.

At denne karakter af lovgivning er rettet éntydigt mod det mandlige køn, konstaterer vi på baggrund af det forhold, at loven alene retter sig imod én form for "snyd med prævention". Hvorfor skal det ikke samtidigt kriminaliseres, at nogle kvinder lyver om, at de fjerner kondomet, stikker hul i det eller beholder det, for efterfølgende at inseminere sig selv. Eller at de lyver om at de tager p-piller eller bruger spiral for på den måde at blive gravide uden mandens vidende og altså uden hans samtykke? I disse tilfælde ser de bort fra risikoen for at påføre kønssygdomme enten fra manden eller dem selv.

"Endelig finder vi det meget problematisk, at man i loven ikke tager højde for misbrug af loven gennem falske anmeldelser. Falske anmeldelser burde automatisk føre til strafferetlige konsekvenser i samme størrelsesorden, som selve stealthing-anmeldelsen ville kunne have ført til?"

"Love rettet imod det ene køn er ikke love – det er våben"

Det kønspolitiske perspektiv

Vi ved at Stealthingloven er kommet i stand efter et møde mellem Ligestillingsminister Magnus Heunicke og flere kvindeorganisationer, heriblandt Danner og Lev uden Vold.

Særligt i lyset af Samtykkeloven, som har vist sig at være en af de alvorligste strafferetlige katastrofer i nyere dansk retshistorie, fordi den i dén grad har kompromitteret mænds retssikkerhed, virker det fuldstændig uforståeligt, at man vil indføre den næste lov af samme karakter, hvor man de facto fortsætter med at lade retssikkerheden skride for den anklagede.

Derfor opfordrer Manderådet og Ord Mod Ord på det indstændigste til, at Retsudvalget anbefaler, at Lov om Stealthing tages ud af L220, så den kan blive behandlet grundigere, end det er tilfældet her. Samt at den diskuteres i dybden i relation til ikke mindst Samtykkeloven.

Hvis Regeringen og Folketinget ønsker en yderligere polarisering af især de unge generationer, så skal man bare fortsætte med at vedtage entydig mandefjendsk lovgivning.

Vi tillader os at formode, at det ikke er det, der er formålet. Derfor appellerer vi i de stærkest mulige vendinger til, at man dels tager lovforslaget ud af lovkomplekset, dels giver en ganske anderledes nøgtern og uvildig beskrivelse af, hvad modellen for den nye lov, Samtykkeloven, har vist sig at have af problemer.

Det kriminaliserende perspektiv

Vi har gennem den seneste tid set en markant optrapning af begrebet vold fra de mange statsfinansierede kvindeorganisationer. I dag kan stort set al interpersonel adfærd betegnes som vold i en eller anden fantasifuld form. Med denne og lignende lovgivninger kriminaliserer man det, der altid har været en helt naturlig og udviklende adfærd mellem mennesker. Det er dybt problematisk, og man vil opnå den stik modsatte effekt, samtidig med at man kriminaliserer et helt køn.

Det vil give bagslag på rigtig mange fronter, og vi er ikke et sekund i tvivl om, at der inden længe vil komme en massiv modreaktion fra grupper af unge mænd, som ikke længere vil finde sig i samfundssociale udskamning, devaluering og ringeagtelse af deres køn. På mange fronter, er mænd og især unge mænd udfordret af et system, der i stigende grad er blevet feminiseret i en sådan grad, at unge mænd ikke føler sig inkluderet men ekskluderet af samfundet.

Det kan ikke have sin rigtighed i et samfund, der gerne vil kalde sig et retssamfund og et ligestillingssamfund.

Torben Haugaard og Marianne Stidsen
Manderådet Foreningen Ord mod Ord